

7.6.2016

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö 17.5.2016 (VM046:00/2016)

Lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta metsälahjavähennykseksi

Hallituksen esitysluonnos metsälahjavähennykseksi toteuttaa hyvin hallitusohjelmassa mainittuja keskeisiä metsänomistukseen liittyviä tavoitteita:

- Metsänomistajien ikärakenteen nuorentaminen, koska esitys lisää metsänomistajien elinaikanaan tekemien sukupolvenvaihdosten (lahjoitusten ja lahjanluonteisten kauppojen) määrää.
- Uusien metsää omistavien kuolinpesien määrä vähenee merkittävästi
- Metsätilojen keskikoon suurentaminen, koska metsälahjavähennyksen soveltamisen piiriin voivat päästä vain tiettyä tuottoarvoa (pinta-alaa) suuremmat metsätilat.
- Puun tarjonnan lisääminen, koska maksetusta lahjaverosta syntyvän metsälahjavähennyksen hyödyntäminen edellyttää metsätalouden puhtaan pääomatulon muodostumista.

Esitysluonnoksen heikkoutena on sen monimutkaisuus. Metsälahjavähennyksen laskenta ja sen vaikutus kunkin metsänomistajan verotukseen tulee olemaan metsänomistajille ja varmasti myös metsäalan ja muiden metsätilojen sukupolvenvaihdoksissa työtä tekeville ammattilaisille vaikeaa.

Jotta metsälahjavähennyksen sisältö saadaan vietyä metsänomistajien ja ammattilaisten tietoisuuteen, tarvitaan runsaasti neuvontaa, koulutusta ja erilaisia apuvälineitä (laskureita) asian kirkastamiseksi. Suomen metsäkeskus on valmis ottamaan keskeisen roolin tässä tehtävässä. Suomen metsäkeskuksella on hiljattain käynnistynyt tai lähiaikoina käynnistymässä kaikkiaan 8 alueellista tai alueiden välistä metsätilarakennehanketta, joiden kautta voidaan levittää tietoa myös metsälahjavähennyksestä sekä metsänomistajien että ammattilaisten keskuuteen.

Suomen metsäkeskus esittää kahta muutosta esitysluonnokseen:

- Esitämme, että metsälahjavähennyspohjaa muodostuisi tilan metsämaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain mukaisen arvon 30 000 euroa ylittävään osaan kohdistuvan lahjaveron perusteella. Tämä muutos toisi huojennuksen piiriin Luonnonvarakeskuksen tekemien selvitysten pohjalta arvioituna noin 28 % puhtaista metsätiloista, kun 40 000 euron raja toisi huojennuksen piiriin vain noin 18 % puhtaista metsätiloista. Käsityksemme mukaan kokonaisvaikutus valtion verotuloihin jäisi tämän muutoksen jälkeenkin korkeintaan hallitusohjelmassa mainittuun 20 miljoonaan euroon. Samalla tulisi alentaa myös metsämaan pinta-alarajaa 100 hehtaarista 75 hehtaariin, jotta Pohjois-Suomen ja tiettyjen saaristo-

7.6.2016

kuntien suhteellinen asema säilyisi samana, mitä se on alkuperäisessä luonnosesityksessä.

- Esitämme, että verovuonna tuloverotuksessa tehtävä metsälahjavähennys olisi enintään 60 % metsätalouden puhtaasta pääomatulosta. Tätä muutosesitystä perustelemme sillä, että verovuosikohtaisen rajan nostaminen mahdollistaa paremmin vähennyksen täysimääräisen käytön varsinkin II veroluokan lahjoihin kohdistuvissa metsälahjavähennyksissä. Lisäksi prosentti (60 %) olisi sama kuin verovuonna tehtävän metsävähennyksen enimmäismäärä.

Viime vuosina on Suomessa monin eri toimenpitein pyritty edistämään uusien yhteismetsien perustamista ja vanhojen yhteismetsien laajentumista. Yhteismetsämuotoisen metsien omistuksen lisääntymisen on todettu lisäävän aktiivista ja yritysmäistä metsänomistusta ja tehokkaasti kasvattavan keskimääräistä tilakokoa. Esitettyä metsälahjavähennystä ei pystytä viemään millään järkevällä tavalla yhteismetsäosuksi en lahjoitukseen tai niiden lahjanluonteisiin kauppoihin, koska yhteismetsä maksaa tuloveronsa jo ennen yhteismetsän ylijäämän jakoa osakkaille.

Metsälahjavähennyksen säätäminen esitetyssä muodossa vähentää selvästi kiinnostusta suurempia metsäpinta-aloja omistavien perheiden ja sukujen yhteismetsien perustamiseen ja liittämiseen vanhoihin yhteismetsiin. Tämän vuoksi esitämme, että uuden metsälahjavähennyssäännöksen yhteismetsäomistukselle aiheuttava ”suhteellinen heikennys” huomioitaisiin jossakin muussa metsäpuolen tuloverotukseen tai yhteismetsälainsäädäntöön liittyvässä kohdassa, esimerkiksi alentamalla yhteisuuksien verokantaa 1-2 prosenttiyksiköllä nykyisestä 28 prosentista.

Tätä lausuntoa on valmisteltu osana Suomen metsäkeskuksessa vuosina 2015–2019 toteutettavaa metsätilarakenteen asiantuntijaohjelmaa.

Ari Eini
johtaja
Suomen metsäkeskus